

Vansinneshumor och socialt medvetande

TJUGO ÅR tog det innan vi fick höra och se Toffelhjältarna och Solstollarna igen i rutan. Visserligen bara på dvd, men det är inte så tokigt. I sällskap med korta avsnitt från Nya Drömplanket, Gammalt och nytt, Cozmoz och Yezzp sitter de där igen i sina solstolar. Per Dunsö och Ola Ström, omgivna av tångfulla barn och ungdomar.

Då, i mitten av 1980-talet, när Solstollarna översvämmades av tonårsjantor i bikini, blev duon Dunsö och Ström omtalade för sina teveprogram. I huvudsak handlade det om hur de omgav sig med bimbos. Återstoden brydde sig få skribenter om. Hur duon jobbade med samma ungdomar i årtal. Hur de lyckades snoka upp begåvningar i sin linda. Hur de tog upp miljöproblem, könsroller, sociala skillnader, åldersfixering. Samt kärlek och andra glädjeämnen. Dessutom tonsatte de hela balunsen.

Dunsö och Ström var faktiskt en korsning mellan bröderna och Karl Marx. Vansinneshumor, som Ulla-Bella i Solstollarna, hop-

kopplad med socialt medvetande. Som när en tjugusig sång, med feta popharmonier och text som handlar om hur lugnt och skönt det är vid brasan i det trevna hemmet, döps till Men torparen fryser. Då har man inte bara utsikt, utan även insikt.

Eller som när radarparet skriver den svenska vänsterrörelsens avskedssång, Just innan stormen bröt ut, mitt i en period av mörkblå färg i samhällsdebatten. Då var det ingen som brydde sig. Det var enklare att koncentrera sig på det olämpliga i att låta tonårstjejer uppträda som om de var vuxna.

MEN KOLLA själv på dvd:n Solstollar och Toffelhjältar. Döm sedan. Själv njuter jag i fulla drag av en av Sveriges intressantaste popsångerskor någonsin, Carina Carlsson. Hon hade ledande roller i båda uppsättningarna, och en makalös stämma.

Eller Anna Books Killsnack, när hennes sång påminner om Ronnie Spectors i Be my baby. Så bra blev hon aldrig igen.

Låtkonstruktörerna Dunsö och Ström hade förmåga att skriva låtar i Beatles anda. Med spännande harmonier, snygga stämmor och intressanta texter. Det är därför, samt för deras förmåga att ta barn och ungdomar på allvar, de bör minnas och uppskattas.

Nu är det bara att hoppas på att hela materialet från de olika serierna släpps på dvd.

OCH NU EN TILL en stulen idé. Låtar med någon form av anknytning till länet. Här kommer förslag till hur en tio-i-topplista kan se ut. Vi tar det från början:

- 1. Rockande Samen:** Vid foten av fjället (1959) Bara en kan ligga på topp. Visst var orgellåten Red river rock svängigare. Men va fasan! Det här är hemlandstoner från en Ammarnäsa.
- 2. Lapp-Lisa:** Barnatro (1936) Anna-Lisa Öst från nordväst Vilhelmina, född 1889. Så

sent som i mitten av 1960-talet låg hon på svenska topplistor. Starkt jobbat!

3. Zettlers: Skinnie Minnie (1965) Fränt är bara förnamnet vad gäller behandlingen av den beniga!

4. Trappers: Bloodhound (1965) Slyngelrock av allra förnämsta märke. Härdkokt!

5. Don Curtis: Men of Dakota (1966) Fredrikas stolthet solidariserar sig med indianer.

6. Wannadies: My hometown (1990) Snitsig poplåt som blandar lokalt och nationalsvenskt.

7. International Noise Conspiracy: Capitalism stole my virginity (2001) Korsning

mellan Ramones och Che Guevara.

8. Affes Hot Five: Hem ljuva Äldhem (1984) Glatt, melankoliskt, långtande och småcyniskt inom loppet av ett par minuter. Genial!

9. Lasse Lystedt Sextett: Under the midnight sun (1962) Nationell klass på jazzen. Originalkompositioner. Vasst.

